

PB-PP|B-33507
BELGIË(N) - BELGIQUE

HET KIKKERTJE

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

LENTE 2024

Jaargang 44 - nummer 3 - maart, april, mei 2023-2024

Driemaandelijks nationaal tijdschrift van JNM vzw. Afgiftekantoor Gent x - P 308588
ISSN 0772-7895 - V.U.: Veerle Cannoot, Kortrijksepoortstraat 192, 9000 Gent

JNM

Een jeugdbeweging
voor en door jongeren
Spel en plezier
Wild van natuur
Wild voor milieu
Uit verwondering en bezorgdheid
Open voor iedereen
Ongebonden
En een beetje tegendraads

LID WORDEN EN BLIJVEN

We vinden het belangrijk dat iedereen met interesse voor natuur en milieu bij JNM terecht kan. Daarom kan je kiezen uit drie verschillende lidgeldtarieven. Het standaardtarief is 26 euro. Als je JNM wat meer wil steunen, kan je kiezen voor het verhoogd tarief van 32,5 euro. Als je het financieel moeilijker hebt, dan kies je het verlaagd tarief van 5 euro.

Voor steunleden is het standaardtarief 30 euro. Er is ook een verlaagd tarief van 24 euro (je krijgt dan ook een abonnement op de Euglena)

Instellingen, bibliotheken, scholen... kunnen lid worden voor 40 euro (je krijgt een abonnement op Euglena + Kikkertje)

CONTACTEER ONS

Op lokaal niveau zetten honderden vrijwilligers zich in om JNM'ers van 35 afdelingen uren speelplezier te bezorgen. Vul je gemeente in bovenaan op jnm.be en je komt terecht op de contactpagina van je afdeling.

Op nationaal niveau wordt de werking gedragen door het hoofdbestuur. Dat zijn ongeveer 150 vrijwilligers die zich in tien werkgroepen en ploegen inzetten. Je vindt de contactgegevens van het hoofdbestuur op jnm.be/hb.

Het hoofdbestuur en de afdelingen worden ondersteund door acht personeelsleden op het nationaal secretariaat in Gent.

Heb je een administratieve vraag, mail naar: info@jnm.be, of bel 09 223 47 81

WERKTEN MEE AAN DIT NUMMER

Inhoud: Elewout Acke, Nicolaas Van der Burght, Tijn Philtjens, Wout Barbier, Marit Liekens, Chiara Jacobs

Layout: Stef Mathys

Foto cover en achtercover:
Afsarnayakkan,
Anne-sophie Parent

VOORWOORD

Liefste piepers!

Zal ik jullie eens iets vertellen? Iets dat een beetje vreemd in de oren klinkt? Zijn jullie er klaar voor? Hier komt het... "Aestas venit"

Voilà, dat is wat ik wilde zeggen.

Waarschijnlijk snappen jullie er helemaal niets van. Als ik heel eerlijk ben, moet ik toegeven dat ik het ook heb moeten vragen aan iemand met meer talenkennis, aan iemand die een dode taal kent, het Latijn. Want die twee woorden betekenen doorgewoond "het wordt zomer", maar dan in het Latijn. **Aestas venit**.

Nu vraag je je natuurlijk af waarom ik dat in het Latijn zet, en niet in het Engels, of het Frans, of misschien zelfs het Chinees (Google-translate zegt dat het in het Chinees zoets is: 夏天快到了 maar ik weet niet of dat waar is, want ik ken niemand die Chinees kan). Maar dus, waarom in het Latijn? Wel, omdat we voor sommige dingen, ook bij ons, nog vaak Latijn gebruiken. In de geneeskunde bijvoorbeeld vind je vaak Latijnse namen voor lichaamsdelen, geneesmiddelen en ziekten. Maar ook breder in de wetenschappelijke wereld gebruiken we dat Latijn nog. In dit Kikkertje kan je bijvoorbeeld lezen dat dieren en planten in de wetenschappelijke wereld altijd een Latijnse naam hebben. Het voordeel daarvan is dat alle wetenschappers in de hele wereld dan weten over welk dier of welke plant het gaat, ook al spreken ze elkaars taal niet.

Of je daarom snel een cursus Latijn moet volgen, weet ik niet, want de meeste mensen kennen natuurlijk niet de Latijnse naam van bijvoorbeeld de franjestaartvleermuis (het is *myotis nattereri*). Maar het kan wel leuk en uitdagend zijn, die Latijnse namen in je hoofd steken én proberen onthouden.

Salutatio!

PS: als je nieuwsgierig bent naar die wetenschappelijke Latijnse benaming van dieren en planten, op wikipedia vind je naast de Nederlandse naam altijd ook de Latijnse benaming

JNM

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

Vlaamse
overheid

INHOUDSTAFEL

KOLONISATIE

BL. 15

BL. 6

LESJE LATIJN

VERHAALTJE VAN DE
KOLIBRIE VAN WAHTUTI

BL. 9

BL. 18

HEY DAAR!
IK BEN FRANCIS

REGULUS
REGULUS

BL. 11

KWAAK TEGEN
PESTEN

BL. 21

BL. 13

MAAI
MEI
NIET!

KAMPEN

BL. 23

LESJE LATIJN

Geschreven door:
Elewout Acke

Misschien is het je al eens opgevallen dat in gidsen en wetenschappelijke boeken onder de naam van een dier (of plant) meestal ook nog wat rare, niet-uitspreekbare woorden staan. Dat is de wetenschappelijke benaming van dat dier. En die benaming wordt over de hele wereld gebruikt.

Stel nu dat je ergens in het buitenland (waar men een andere taal spreekt) wil zeggen dat je een pimpelmees hebt gezien. Het woord “pimpelmees” gaan ze niet begrijpen. Je kunt proberen het te vertalen, of gewoon de wetenschappelijke benaming gebruiken. Dan zeg je dat je een “*Cyanistes caeruleus*” hebt gezien! (hoewel ik betwijfel of velen daar wél al van gehoord zouden hebben... Ik alleszins niet.) Die benaming is geschreven in een niet al te bekende taal: het Latijn. Dit is een ‘dode taal’ en wordt dus niet meer gesproken, maar toch gebruiken we ze nog vaak. Veel woorden zijn van het Latijn afgeleid. Maar goed, terug naar de benaming van dieren.

© Francis C. Franklin,
via Wikimedia Commons

Regulus regulus

Het goudhaantje werd ook wel het sparrowkoninkje genoemd, en dat vinden we ook terug in zijn Latijnse benaming! Laten we die naam even ‘determineren’, of beter gezegd: stap voor stap ontdekken wat hier staat, een beetje zoals we de dieren kunnen determineren.

Stap 1: een grondwoord zoeken

Het begin reg- is afgeleid van het woord rex, wat zoveel betekent als ‘koning’.

Stap 2: voor- en achtervoegsels vertalen

Het achtervoegsel -ulus (of -ula) is een verkleinwoordje (wat wij dus zouden vertalen als -tje, -je, -kje, -pje ...) In dit geval wordt het dus: **koninkje!**

Zie je nu de link met de volksnaam sparrowkoninkje?

Het tweede woord wil ook koninkje zeggen, wat ook te verklaren valt! De spar wordt ook wel gezien als ‘de koning der kerstbomen’. En als ons sparrowkoninkje deze boom uitkiest als thuisbasis, is hij dus een koning bij een koning, een **Regulus regulus!**

Locusta migratoria

Of: de (Europese) treksprinkhaan. Nu kom je te weten waar hij zijn Nederlandse naam vandaan heeft gehaald. Het woordje *locusta* vertaal je als ‘sprinkhaan’. Daar hangt een heel verhaal aan, dus houd ik het hier maar bij. We zullen inzoomen op het tweede deel: *migratoria*.

Stap 1: een grondwoord zoeken

Ik herken het woord *migrator*, dat afstamt van het Latijnse werkwoord *migrare*, en dát

betekent ‘migreren’, ‘verhuizen’ of ook wel ‘(rond)trekken’.

Stap 2: voor- en achtervoegsels vertalen

Hier zijn zelfs twee achtervoegsels! Het achtervoegsel ‘-or’, wat op een persoon, dier, zaak of handeling duidt. In dit geval dus: ‘de migrerende’. En omdat het over een sprinkhaan (*locusta*) gaat, staat er nog ‘-ia’ achter (dezelfde eindklinker!), zodat het duidelijk is dat *migratoria* bij *locusta* hoort.

Dat wordt dus: ‘de **migrerende** (of verhuizende, trekkende) **sprinkhaan!**’

Bellis perennis

En dan nog iets helemaal anders: in de lente zie je in het gras veel ... madeliefjes! Maar volgens de naam kan je die het hele jaar door bewonderen. Kijk maar eens goed naar de ‘determinatie’:

Zowel het woordje *bellis* als *perennis* is interessant. We beginnen met het eerste.

Stap 1: een grondwoord zoeken

Ik herken het woord *bellus*. Als je ‘Belle en het Beest’ kent, dan weet je misschien al wat *bellus* wil zeggen? Inderdaad: ‘mooi’. De ‘-is’ achteraan heeft te maken met meervoud en dergelijke, daar moet je je nu dus weinig van aantrekken.

Stap 2: niet van toepassing hier

Het tweede woord, *perennis*, is ietsje minder vanzelfsprekend.

Stap 1: een grondwoord zoeken

Ik herken het woord *ennis* (ook wel *annis*), dat afstamt van *annus*, of ‘jaar’.

Stap 2: voor- en achtervoegsels vertalen

Hier is er een voorvoegsel, namelijk *per*. Dat wordt vertaald als ‘door, gedurende’. Dan komen we dus uit bij: ‘door het jaar’, of ‘gedurende het jaar’, of nog beter: ‘het hele jaar door’.

De volledige vertaling van *Bellis perennis* wordt dan: ‘**mooi gedurende het hele jaar!**’

Nu is het aan jou!

Probeer te achterhalen wat het Latijnse woord *Vespula* (uitgesproken als wespoela) te maken heeft met de soort Kortkopwespen (kleine wespen).

Stap 1: een grondwoord zoeken

Dit woord herken ik:

~~~~~

en vertaal ik als (bijna hetzelfde als in het Latijn):

~~~~~

Stap 2: voor- en achtervoegsels vertalen

Het achtervoegsel is:

~~~~~

en dat vertaal ik als:

~~~~~

Dat wordt dus:

~~~~~

Voilà, je eerste les Latijn zit erop (dat vermoed ik toch). Proficiat!

© Rasbak,
via Wikimedia Commons

door Nicolaas Van der Burght

Kolibrie

Dit is een verhaal dat mij werd verteld door een groot Keniaans activiste: Elizabeth Wathuti. Ik schreef het op zoals ik het me herinner. Het vertelt dat we allemaal kunnen doen, ook als een probleem onoplosbaar en oneindig lijkt. We kunnen blijven strijden voor een mooie wereld. Voor onze thuis.

In het bos leven er heel veel machtige en wondermooie dieren. Ze zijn met velen. In alle vormen en maten. Ze leven daar al lang en ze kennen elkaar. Het bos is hun thuis. Het is alles wat zij kennen, zelfs alles wat hun ouders, en grootouders hadden gekend. Al vele generaties lang leefden ze allen in hetzelfde bos. Alle deeltjes pasten in elkaar.

Zo was er de olifant. Zij duwde met haar zware lichaam af en toe wat bomen omver, zodat er plek was voor jonge zaailingen om door te groeien. Er was de avocadoboom. Die groeide voor ieder wat lekkers, met mooie bloemen en heerlijke vruchten. De apen leefden in hun grote groep. Ze slingerden door de takken. Zij namen de lekkerste vruchten van overal mee en lieten de zaden vallen op open plekken. Ze wisten dat er zo, binnen tientallen jaren, weer grote bomen met de smaakvolste vruchten zouden groeien. Ook was er de kolibrie die met zijn snelle vleugelslagen voor elke bloem kon blijven hangen. Hij dronk de zoete nectar en nam wat pollen mee, die hij weer afzette op een andere bloem.

Gewoonlijk regent het vaak in het bos. Maar dat is niet erg, want het blijft altijd warm genoeg! Regen is alleen vervelend als je koud en ziek wordt... En de regen houdt het bos gezond. De bomen blijven groen, het mos blijft vochtig, en alles groeit waar je bij staat! Nu heeft het al een hele tijd niet geregend. Het bos is droog, maar de dieren kunnen zich nog steeds gaan verfrissen bij de grote rivier. Die stroomt langs de rand van het bos. In het midden van een breed stuk ligt een eiland. Volgens de verhalen is de rivier nog nooit opgedroogd.

Plots weergalmt het getoeter van de olifant! Door heel het bos! Alle dieren kijken verschrikt op. Dit is geen leuk getoeter, er is iets aan de hand!

Brand! Het bos staat in brand! De dieren weten niet wat ze moeten doen. Daar komt de olifant aangesneld, helemaal in paniek. Ze zijn bang en vluchten weg. Naar de rivier. Naar het eiland.

Zouden ze het water kunnen gebruiken om de brand te blussen? Nee, zegt de olifant. Hij is bang van de hitte en het vuur. Hij zegt tegen de dieren dat de brand te groot is. Dat het nooit zou lukken om het bos te redden. Maar het bos is hun thuis! Verdwaasd en wanhopig staan alle dieren van het bos naast elkaar. Ze kijken hoe het vuur het bos verslindt. Hun bos, dat ze zo liefhebben. Alle dieren?

Kijk! Roept een van de apen. De kolibrie! Ze zien dat de kolibrie naar de rivier komt. Hij duikt naar het water, en keert zich terug om. Terug het bos in, hij vliegt recht naar de brand! Pas op! Roepen de dieren samen. Hij neemt bij de rivier een druppeltje water in zijn bekje, en vliegt het bos in. Daar laat hij het druppeltje vallen in het vuur. Telkens opnieuw vliegt hij dapper aan en af. Hij weet goed dat hij het vuur zo niet kan blussen. Zeker niet op zijn eentje. Hij voelt zich angstig en wanhopig, net als de andere dieren. De kolibrie weet wat hij doet. Hij kan zich niet verstoppen voor het vuur. Hij zal zich niet verstoppen. Hij houdt van het bos, hij houdt van alle bomen. Ze hebben hem zolang een thuis geboden. Terwijl ze door het vuur verteerd worden, brandt zijn hart mee. Hij zal alles doen wat hij kan, om ze tegen het vuur te proberen beschermen.

Illustratie door Roos Van Elsen

REGULUS REGULUS

Geschreven (en foto's) door:
Elewout Acke

De goudhaan, of het goudhaantje, is het kleinste vogeltje van Europa. Hij is zo'n 8,5 cm groot en weegt gemiddeld 5 gram. Het is een mosgroen zangvogeltje met een witte streep op de vleugels en op z'n kopje een streep lijkend op een stukje afzetlint (zwart-geel-zwart). Hij heeft donkere oogjes met daarrond een bleek 'brilletje'. De mannetjes onderscheiden zich van de vrouwtjes door een feloranje veeg in de gele streep op hun kopjes. Nu komt daar nog bij dat de goudhaan ook een dubbelganger heeft, de vuurgoudhaan. Die onderscheidt zich op zijn beurt van het goudhaantje door witte wenkbrauwen en een zwarte streep die van zijn bekje tot voorbij zijn oogjes loopt.

Het liefst leeft het goudhaantje in naaldbossen (het allerliefst in sparren), maar indien nodig weet hij ook een loofboom te waarderen. Vooral in de winter. De goudhaan, ook wel sparrenkoning genoemd, is een insectivoor (insecteneter). Dus als de grond en de bomen bedekt zijn met een laag sneeuw, is er vaak geen enkel bewegend hapje te vinden in zijn winters sparendorp. Hij mag dan wel de sparrenkoning genoemd worden, dit koninkje overleeft de winter vaak niet, in tegenstelling tot sparren die de hele winter door groen blijven. Hij is dus niet kieskeurig wat betreft zijn leefomgeving, als hij maar eten vindt (als dat in een spar zou kunnen, is dat wel de eerste keuze.) Soms hangt de sparrenkoning 'biddend' voor een spinnenweb om de insecten eruit te halen. Daarom wordt hij ook wel het spinnekopvogeltje genoemd.

(bidden = op één plek in de lucht blijven hangen door frequente vleugelslagen)

Broeden doet dit kleine vogeltje twee keer per jaar en telkens zijn er een tiental nieuwe sparrenkoninkjes of -koninginnetjes bij. Het nestje maakt hij comfortabel door haren en veren te voorzien als dons. Het vrouwtje en het mannetje verdelen de taken eerlijk: het vrouwtje broedt het eerste nestje uit, het mannetje brengt de jongen groot en ondertussen is het vrouwtje al bezig met het tweede legsel.

Het goudhaantje is een vrij tam vogeltje, ondanks het feit dat hij zich weinig laat zien. Meestal zit hij ergens hoog in zijn sparrenuitkijktoren. Je herkent hem aan zijn zeer hoge tonen (zo hoog dat oudere mensen het vaak niet eens horen!)

Hij trekt graag wat rond, maar je kan de spinnekopvogel toch bijna het hele jaar door in ons land aantreffen. Er is wel altijd een populatie die hier vertoeft (vaak zelfs meerdere). Maar je zult hoog moeten klimmen om hem van dichtbij te kunnen zien! (Tenzij hij tegen je raam vliegt, zoals bij mij eens was gebeurd, ondanks de vogelstickers. Maar na een kort herstel is hij (of in dit geval: zij) weer weggevlogen.)

Nu ken je al een paar volksnamen van het goudhaantje: sparrenkoning en spinnekopvogel. Er is er nog een die ik je echt wil meegeven: sparrenpieper (raad maar vanwaar die naam komt!) Wordt het niet eens tijd voor een nieuwe groep piepers bij de JNM?

WIST-JE-DAT'JES OVER MAAI MEI NIET

Geschreven door:
Tijl Philtjens

In mei doen er veel mensen mee aan de campagne 'Maai Mei Niet'. Dit doen ze omdat ze een steentje willen bijdragen aan het milieu. Een natuurlijke tuin zorgt voor meer leven in de tuin. Door een deel van de tuin niet te maaien, krijgen planten meer kans om te groeien. Daardoor zullen er ook meer insecten vertoeven in de tuin.

Als je niet maait in mei, kan jij genieten van het mooie stukje wilde natuur in je tuin en tegelijkertijd help je de natuur een handje. De bijen genieten van de heerlijke nectar van de wilde bloemen.

Wist je dat minstens 10 procent van Vlaanderen bestaat uit tuinen. Dat is evenveel als onze oppervlakte bos. Laten we van de tuin ook stukje wilde natuur maken.

Voordelen van niet maaien in mei

Je helpt de bijen en andere bestuivers in hun zoektocht naar nectar. Wist je dat voor honingbijen witte klaver wereldwijd de allerbelangrijkste bloem is? Je krijgt er een bloemrijk stukje tuin bij. Je gazon wordt er gezonder van en kan de droogte beter verdragen. Het bespaart je tijd en je kan genieten van een stukje 'wilde' natuur.

Deze drie soorten bloemen kan je tegenkomen als je het gras laat groeien

Gewone brunel: Ook 'bijkorfje' genoemd door de vorm van de uitgebloeide plant. De blauw-paarse bloemen bevinden zich bovenaan de stengel, zonder blaadjes. De stengel is vierkant en kruipt over de grond.

© Ivar Leidus, via Wikimedia Commons

Hondsdrif: Groeit het liefst op licht beschaduwde plekken. Het heeft een sterke kruidige geur(munt) als je de bladeren kneust. De bloeistengels staan rechtop en dragen 1 tot 6 blauwpaarse bloemen. Naar mijn mening lijkt de bloem ook op een hondenspootje!

Paarse dovenetel: Deze netel prikt niet en bloeit bijna het hele jaar door. De stengel is vierkant en niet kruipend. De bovenste bladeren zijn vaak een beetje paars.

© Rasbak, via Wikimedia Commons

© Agnieszka Kwiedziń (Nova), via Wikimedia Commons

Kortom: Laat het gras maar groeien, rijd het nooit meer af! Laat een maand het gras groeien in de tuin en geniet van de wildernis. Ga op ontdekking naar bloemen en insecten in de tuin.

KOLONISATIE

Geschreven door:
Wout Barbier

Zoals jullie waarschijnlijk wel weten, zijn we bij JNM heel bezorgd over het milieu en het klimaat. Die JNM-leiding blijft soms maar praten over de opwarming van de aarde! En ook over de vele soorten dieren en planten die verdwijnen, hoorden jullie waarschijnlijk al vaak praten. Waar we soms minder over praten is dat ook veel mensen het lastig hebben. Toch is het belangrijk om daar ook over te praten en te leren. Waarom? Omdat dezelfde dingen die slecht zijn voor de lucht, de dieren en de planten, ook slecht zijn voor vele mensen.

De rijkdom in de wereld is niet gelijk verdeeld. Ook de klimaatproblemen en de milieuproblemen zijn niet gelijk verdeeld. De rijkdom zit vooral hier, bij ons. De gevolgen van vervuiling en klimaatverandering raken vooral de mensen in armere landen. Daar zijn meer orkanen die huizen verwoesten, meer overstromingen, meer gedumpt afval uit het westen, meer droogte, dus minder oogst, en meer honger...

De kaart op de volgende pagina toont hoe onder andere kolonisatie ervoor zorgde dat rijkdommen ongelijk verdeeld raakten. Dat is ook nu nog zo. Neem nu chocolade (ja, lust ik wel!). Om extra cacaobonen te kweken, wordt regenwoud gekapt. Maar ook de mensen in het Zuiden, die die cacaoplanten verzorgen, krijgen veel te weinig betaald. En ze zijn hun bos kwijt! Als we het hebben over het klimaat en het milieu mogen we de mensen dus zeker niet vergeten. Daar moeten we samen over bijleren. Met dit kaartje bijvoorbeeld! Want mensen, dat zijn de gekste dieren die er zijn!

WAT IS KOLONISATIE?

Vroeger hadden veel westerse landen kolonies. Dat waren gebieden ergens anders anders in de wereld (vaak in het zuiden) waar zij baas gingen spelen. België had bijvoorbeeld Congo als kolonie. De westerse landen haalden veel producten uit hun kolonies, zonder de mensen die daar woonden ervoor te betalen. Ze gebruikten mensen in de kolonies ook vaak als slaven. Die mensen moesten dus voor hen werken zonder dat ze betaald werden en vaak werden ze ook nog zeer slecht behandeld. In die landen bepaalden de westerse koningen de wet en had de lokale bevolking weinig of geen rechten meer. Het land en het volk werden uitgebuit.

EEN kleine KAART OVER

Suiker, tabak, katoen
(16de - 19de eeuw)
Tot slaaf gemaakte mensen
moesten gedwongen werken op
plantages. De suiker, tabak en
katoen die ze teelden was niet
voor hen maar werd in Europa
duur verkocht.

Tot slaaf gemaakte mensen
(16de - 18de eeuw)
Ongeveer 10 miljoen mensen
werden in Afrika gevangen
genomen en met een boot naar
Amerika gebracht. Vele stierven
onderweg door de slechte
behandeling en ziektes.

Stof, rum, wapens
(16de - 18de eeuw)
In ruil voor
gevangen genomen
mensen kregen
slavenhandelaars
stof, rum en wapens
van de Europeanen.

EEN GROOT PROBLEEM

Rubber, koper, goud, diamant
(19de - 20ste eeuw)
België stal veel grondstoffen uit de kolonie
Congo. Hierdoor werd België rijker, terwijl
de Congolezen gedwongen moesten werken.

Stof, kruiden, thee
(17de - 20ste eeuw)
In India werden
voedzame gewassen
zoals graan en
groenten vervangen
door katoen en thee
voor Groot-Brittannië.
Dit leidde tot grote
hongersnoden.

Opium
(19de eeuw)
Opium, een sterke
drug, werd door de
Britten in India
gekweekt en naar
China gesmokkeld.
Vele Chinezen
werden verslaafd,
zo konden de
Britten steeds meer
verkopen.

start hier

Heb je je al eens afgevraagd hoe het komt dat wij, de mensen in Europa, gemiddeld veel **rijker** zijn dan mensen in Afrika, Azië en Zuid-Amerika? Al heel lang vindt er handel en culturele uitwisseling plaats tussen deze continenten. Gezellig zou je denken!

Voor de laatste 500 jaar gebeurt deze handel en uitwisseling echter **ongelijk**: Europa neemt veel meer mee dan het teruggeeft. Dit noemen we **kolonisatie**. Niet gezellig! Dit is een van de grootste redenen waarom Europa vandaag veel rijker is dan andere continenten. Ontdek op de kaart wat er allemaal in die zeilboten vervoerd werd!

HEY DAAR, IK BEN FRANCIS!

Zag je mij al eens voorbijkomen op de startdagpromo van JNM Nationaal? Of heb je mij zelfs al eens vastgehad deze zomer? Ik zal me eventjes voorstellen voor wie mij nog niet kent. Ik ben Francis, de startdagkikker.

Geschreven door
Marit Liekens

Ik hou enorm van reizen en overal nieuwe mensen ontmoeten. Vorige zomervakantie was het mijn missie om bij zoveel mogelijk afdelingen en afdelingskampen langs te gaan, mega coole foto's te nemen en op de sociale media van JNM Nationaal te verschijnen.

Nog voor het echt begon...

Nog voor de zomerkampen begonnen had ik er toch al een reisje op zitten. Ik mocht mee naar Frankrijk met een aantal JNM'ers om mega coole fotoshoots te doen. Weet je nog, al die geweldige foto's van de startdagpromo dit jaar? Ik heb onder andere een heel zeldzame bloem gevonden, een eenbes (dat is een plantje) gespot, voor een waterval gestaan en héél veel mooie landschappen gezien!

EENBES!

© Marit Liekens

© Marit Liekens

Kaaaaampeeeeeen!!

Mijn eerste reisje naar een zomerkamp was dat van JNM-Westland. De hele dag deden we geweldige activiteiten en leerde ik al die zalige JNM'ers daar kennen. Er was ook nog wat tijd voor gesprekjes met het personeel van de AOP (afdelingsondersteuningsploeg). Als cadeautje voor leiding en leden namen ze "Bappels" mee - appels met een vraag erop. Wie wilde, kon tijdens ons bezoek komen 'bappelen' over vanalles en nog wat.

Dan trok ik naar het afdelingskamp van JNM Brussel en leerde ik iedereen daar kennen! Ook nu hadden we weer een momentje tijd voor een gezellige babbel met de AOP en waren de (B)appels van de partij om de tongen los te maken. Mijn derde afdelingskamp was dat van JNM Antwerpen. Opnieuw dikke fun!

Mijn laatste bezoekje was bij JNM Voorkempen. Niet één dag, maar een hele week mocht ik genieten van de JNM-sfeer. Dit kamp was echt een waardige afsluiter van mijn zomer! Elke avond zat ik mee aan het kampvuur en overdag werd ik overal mee naartoe genomen door de ini's. Ik zat altijd wel in iemand zijn zak of op iemand zijn schouder mee te genieten van dit zalig kamp. Stiekem kende ik deze afdeling al wel een beetje. Ik was namelijk al eens meegegaan op hun kano-activiteit om te zien of JNM mij beviel ('ja' was dus het antwoord :)

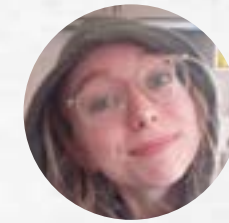

Foto's: AOP - Afdelingsondersteuningsploeg

De laatste uitstap

Om mijn zomer af te sluiten, verscheen ik natuurlijk ook nog op het zomercongres! Hier zag ik eindelijk Chiara terug! Ik ben haar namelijk eeuwig dankbaar omdat zij mij zo mooi maakte met haar geweldige haak-skills! Ik heb toen (letterlijk) bijna heel de tijd aan haar nek gehangen en zo veel zalige nieuwe mensen leren kennen.

Dat was mijn zomer, hopelijk heb jij er evenveel van genoten als ik en zie ik jullie snel nog eens terug!

Geschreven door:
Chiara (API)

iemand die je altijd kan aanspreken bij problemen waar je het lastig mee hebt!

Pesten is nooit oke, en het is belangrijk dat we elkaar met respect behandelen. Onlangs was het de week tegen pesten, van 2 tot 9 februari. Bij JNM kwaken we duidelijk tegen pesten. Iedereen verdient namelijk z'n plekje: kikker, pieper, huismus en vos. In het vorige Kikkertje kon je lezen waarom pesten nooit ok is en wat je kan doen om pesten te voorkomen of te verminderen.

Amon en Lena stuurden ons hun mooiste 'Kwaak tegen pesten'-kikker.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● **Wat is pesten?** ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Pesten is als iemand opzettelijk gemeen doet tegen een ander persoon, keer op keer. Dit kan fysiek (slaan of schoppen) of verbaal (gemene woorden zeggen) zijn. Het kan ook gebeuren via de telefoon of online (cyberpesten). Pesten kan een heel diepe indruk maken en blijvende gevolgen hebben. Zelfs volwassen mensen hebben het soms nog moeilijk met het feit dat ze vroeger gepest zijn.

PIEP KAMPEN 2024

DAAR IS DE LENTE! DAAR ZIJN DE ZOMERKAMPEN!

Het is alweer tijd om stilletjesaan te beginnen dromen van de kampenzomer. Hier vind je alle informatie over hoe je kan inschrijven en kan je al eens kijken naar de geplande piepkampen. Vergeet zeker niet om ook op de website te kijken om te zien wat jouw favoriete kamp is!

Je vindt alle kampen, voor alle leeftijden, met alle info op WWW.JNM.BE/KAMPEN

Daar kan je vanaf **woensdag 10 april om 12u30** ook inschrijven. Tot **26 april** kan je maar voor één kamp inschrijven. Zo zorgen we dat zoveel mogelijk piepers mee op kamp kunnen!

Vergeet je lidgeld niet!

Je kan je pas inschrijven voor een kamp als je lidgeld betaald is. Doe dit zo snel mogelijk, want de verwerking van de betaling vraagt enkele dagen.

Vergeet je login niet!

Ben je je wachtwoord vergeten, Klik op 'Klik hier' naast de vermelding 'Gebruikersnaam of wachtwoord vergeten?' Lukt inloggen niet, maar ben je zeker dat je lidgeld betaald is? Contacteer het nationaal secretariaat (info@jnm.be of 09 223 47 81)

Zet je klaar van bij de start

Keuze gemaakt? Elk jaar zijn er kampen die meteen volzet zijn. Maak op voorhand een top drie van je favorieten. Zo moet je op het moment zelf niet meer zoeken naar een ander kamp.

Alle praktische informatie over kampen vind je ook op WWW.JNM.BE/KAMPEN. Dat is uiteraard de specifieke informatie over het kamp van je keuze, maar ook meer algemene praktische informatie over:

- Prijs van kampen, terugbetaling, attesten
- Vervoer van en naar kamp
- Slapen op kamp
- Fietsen op kamp
- Wat je moet meenemen op kamp
- Vegetarisch eten op kamp
- Veiligheid op kamp
- Medische fiche

© Jonas Bil

Wanneer je inschrijft voor een kamp én betaald hebt, krijg je enkele weken voor het kamp ook de convo in de bus. De convo is het kampboekje waar alle informatie rond het kamp in staat.

In de **convo** staat:

- Wie het kamp organiseert,
- Telefoonnummer voor noodgevallen,
- De medische fiche,
- Waar het kamp precies is, met een plannetje en wegbeschrijving,
- Hoe eventueel het vervoer geregeld is- wat je moet meenemen,
- Allerlei informatie over de kampplaats,
- Wat er op het kampprogramma staat.

Toch nog vragen voor, tijdens, of na kamp?

Er zijn een paar mensen die je kan contacteren met vragen.

De kampvoorzitter: voor info over het kamp zelf, zoals bijvoorbeeld het programma, de begeleidingsploeg, de afspraakplaats of speciale aandachtspunten voor jouw kind. Zijn/haar gegevens vind je later in de convo.

Het JNM-secretariaat: met administratieve vragen, zoals bijvoorbeeld inschrijvingen, de convo, het lidgeld, of verzekeringen. Via kampadmin@jnm.be of 09/223 47 81.

Het kampenteam: met andere vragen, zoals bijvoorbeeld algemene problemen en klachten voor, na en tijdens het kamp. Via kampen@jnm.be

Veel plezier op kamp!

KAMPMATERIAAL NODIG?

JNM wil zorgen dat iedereen die op kamp wil, mee kan gaan. Daarom werken we met een gratis uitleensysteem van slaapzakken, trekrugzakken, matjes en gamellen. Meer info over hoe je dit materiaal kan aanvragen, volgt nog bij de kampinschrijvingen. Wij zorgen dat de aanvraag discreet wordt behandeld en het kampeermateriaal tot bij jou raakt. Voor vragen hierover kan je mailen naar inclusie@jnm.be of bellen op 09/223 47 81

DE KINDEREN VAN ATLANTIS

Maandag 1 juli - zondag 7 juli 2024

Ooit, ontelbaar lang geleden, heerste er enkel chaos op de wereld.

Uit die chaos ontstond Gaia, de oermoeder en zij baarde een krachtige zoon Ouranus, waar ze later ook mee trouwde. Ze kregen twee prachtige titanenkinderen Hyperion en Theia, die ook op hun beurt met elkaar trouwden. Een beetje raar hé, al die moeders die trouwen met hun kinderen en zussen met hun broers, maar er bestonden nog bijna geen goden en al zeker geen mensen toen, dus veel keuze hadden ze helemaal niet. Uit het huwelijk van Hyperion en Theia ontstond Helios, de zonnegod, en hij kreeg veel kinderen, waaronder een jongetje, Phaëton.

Ben je de draad kwijt na al die namen? Geen probleem, want eigenlijk gaat het ons enkel om die laatste en de dingen die hij lang geleden heeft uitgespookt. Ooit stal hij de zonnewagen, stortte neer, liet in zijn val een heel eiland zinken en verdween vervolgens zelf van de aardbol. Niemand zag hem ooit terug... of toch?

Het is een lang verhaal dat enkel verteld mag worden op een lange nacht aan het kampvuur en met chocomelk in de hand. Te zijner tijd vertellen we het door aan jou en tonen we je wat jouw plaats is in de draden van de mythologie, maar daarvoor moet je mee met ons op kamp...

Groetjes van een al lang vergeten godheid en de kinderen van Atlantis. Tot dan!

© Emma Vanbosseghem

IK DOBBER MET MIJN BOOTJE OP DE ZEE

Zaterdag 13 juli - vrijdag 19 juli 2024

Schip ahoy!

Horen jullie dat ook? Dat is het geluid van een visser op zijn vissersboot, die nog piepers zoekt voor zijn bemanning! Ga jij mee op ontdekkingsreis?

Net zoals elk jaar gaat JNM NWB op kamp en nemen we JNM'ers mee. We gaan samen met de piepers en ini's van JNM NWB op vaart langs een spannende route, die ons misschien wel eens langs gevaarlijke plekken zou kunnen leiden... Dat komt allemaal wel goed, want wij zijn nooit bang! Allez, jullie toch niet. De visser misschien wel, soms...

We hopen jullie als matroos op kamp te zien! Tot dan!

Zeeïge groetjes

De lijststers (zo noemen wij de leiding) van Noordwest-Brabant

KAMP DINOTOPIA

Zondag 14 juli - vrijdag 19 juli 2024

Gegroet, jonge avonturier!

Ik hoop dat dit bericht je goed bereikt, want ik heb je hulp snel nodig! Mijn vliegtuig, de aeronauter, heeft het begeven toen ik op reis was rond de wereld. Ik ben neergestort op een eiland ergens in het midden van de oceaan, in een gebied dat nog niet in kaart is gebracht. Onbewoond, zo dacht ik. Maar blijkt nu dat hier een mirakel heeft plaatsgevonden, onaangeroerd door de tijd. Je hebt al veel gereisd, avonturier, maar wat ik je nu zeg, kan je alleen maar geloven als je het met je eigen ogen gezien hebt! Dinosaurussen leven nog! En sterker, ze leven hier samen als intelligente wezens met apen én mensen! Sommige dino's kunnen zelfs praten! Een echte utopie of perfecte, mooie wereld! Dinotopia noemen ze het zelf.

Maar ik heb je hulp nodig, beste avonturier. Dinotopia is in gevaar! Reis snel naar dit eiland en ik leg je alles uit! Ik kan niet wachten om je alle mooie plekken van deze wereld te laten zien.

Je kan me op deze coördinaten terugvinden:
N 50° 52' 24.8", E 2° 36' 31.1"

Goede reis en ik zie je daar!
Dr. Alain Krant

KIKKERKONINGVERHAAL

Zondag 14 juli - vrijdag 19 juli 2024

DE FANTASOKKEL EXPRESS

Maandag 22 juli - zondag 28 juli 2024

Pulav en Pilav, twee kleurrijke sokken, zijn al sinds ze het zich kunnen herinneren, beste vrienden. Ze lijken op elkaar, zijn even groot en hun leuke tekeningen passen bij elkaar, wat ze trouwens geweldig vinden. Als je ze zag, waren ze altijd samen en ze konden zich dan ook geen wereld zonder de ander voorstellen. Bovendien was er altijd wel iemand die een zot idee had, waaruit telkens een knotsgek avontuur volgde!

Maar op een dag veranderde alles... Ze kwamen klem te zitten in een hele hoop truien, broeken en T-shirts en konden amper bewegen. Bovendien rook het er niet erg fris. En toen gebeurde het: ze werden in een enorm, draaiend monster gegooid! Pulav begint al helemaal te trillen als hij er nog maar aan terugdenkt. Hij werd heen en weer en omhoog en omlaag gezwierd en overal was water waardoor hij bijna niet meer kon ademen! Door een raar schuim prikten zijn ogen ook vreselijk en kon hij niets meer zien. Plots hoorde hij een doordringende schreeuw om hulp. Dat was Pilav! Maar Pulav zat vast in een draaikolk van kleren en kon niets doen. Sindsdien is Pilav spoorloos verdwenen...

Pulav mist zijn vriend vreselijk hard en is vastbesloten om hem terug te vinden. Hij heeft al zowat heel de wereld afgezocht, maar Pilav is nergens te bespeuren. Niemand heeft hem gezien of gehoord. Daarom begint Pulav te vermoeden dat hij niet op de juiste plaats aan het zoeken is. Bovendien heeft hij onlangs een fascinerende constructie ontdekt. Daarmee kan hij misschien wel op plaatsen komen, waar geen mens ooit is geweest. Kom jij mee om de constructie uit te testen en de vriend van Pulav te zoeken?

© Jonas Bil

JNM WINKEL

Het Plantenboek

Klaar voor een betoverende ontdekkingstocht door de natuur? Duik in ons kleurboek, gevuld met prachtige tekeningen van planten en dieren. Elke pagina beidt boeiende weetjes en interessante teksten, zodat je niet alleen kleurt, maar ook leert. Laat je creativiteit de vrije loop en beleef uren plezier terwijl je de natuurlijke schoonheid verkent. Haal vandaag nog jouw exemplaar en maak deze winter kleurrijk en educatief!

"Het Plantenboek" - 25,99 euro

Zwart vlindernet met opklapbare beugel - 30 Cm

Nu je alles weet over deze vlinder zit er nog maar één ding op om te doen, ze in het echt te bestuderen! Vang je vlinders met dit superhandig vlindernetje om ze van dichtbij te kunnen zien.

Vlindernet met opklapbare vleugel (zwart, 30cm) - 35,00 euro

© Jonas Bil

Egelmand - Groot

Verwen tuinvogels met ons biologische strooivoer en zie hoe je tuin tot leven komt! Ons voer is gezond en smakelijk, perfect voor vogels. Bovendien, met onze tuinvogel poster, kun je de verschillende soorten vogels identificeren die je tuin bezoeken. Maak je tuin een paradijs voor vogels en bewonder hun pracht!

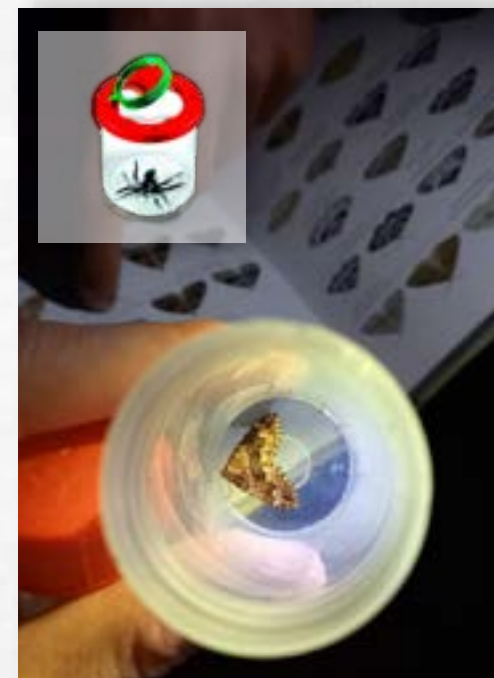
Egelmand (Groot) - 17,85 euro

Zeg Kleine Vlinder... Waar Kom Jij Vandaan?

Samen met alle andere insecten zien we in de lente ook de vlinders weer vrolijk rondfladderen. Wil jij alles over dit beestje te weten komen? Dan is dit boek zeker iets voor jou! Ontdek spannende dierenverhalen, leuke weetjes over de vlinder en nog veel meer in dit boek. Wist jij bijvoorbeeld dat een koolwitje maar 10 tot 20 dagen leeft?

Zeg kleine vlinder... (boek) - 13,50 euro

© Wouter Lauwereys

Loeppotje Met 2 Lensdeksels

En nu je de vlinder hebt kunnen vangen in je netje, wil je die natuurlijk beter kunnen zien, toch? Steek die vlinder daarom snel in dit loeppotje voor die ontsnapt! Met een extra vergrootglas boven op het deksel kan je alle insecten die je vangt nog beter bestuderen en determineren!

Loeppotje met 2 lensdeksels - 4,00 euro

**JEUCD
BOND VOOR
NATUUR
EN MILIEU**

JNM
DE BEESTIGSTE BEUGDEWEGING

**JNM WINKEL
KORTRIJKSEPOORTSTRAAT 192
9000 GENT**

**DINSDAG - WOENSDAG - DONDERDAG
OPEN VAN 14U TOT 18U**

**EERSTE ZATERDAG VAN DE MAAND
OPEN VAN 10U TOT 18U**